

Posudek na diplomovou práci

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Jana Uhlířová, CSc.

Posudek vedoucího diplomové práce:

Diplomová práce „Zápasy o školskou reformu v období první republiky se zvláštním zřetelem k předškolní výchově“ autorky Václavy Mráčkové nese všechny známky typické pro práci historického charakteru.

Autorka spatřovala cíl práce ve zpracování historických fakt tak, aby problematiku předškolních institucí zařadila do dobového proudění týkajícího se procesu tvorby novodobé československé školy, tj. návrhů na školskou reformu všech školních stupňů.

Ve své práci autorka rozvíjí jak obecně historickou a filozofickou rovinu, na jejímž pozadí dostává školská a pedagogická problematika hlubší dimenzi, tak se zvláště věnuje významu proměn předškolních institucí.

Členění práce do jednotlivých kapitol a subkapitol a jejich návaznost je logická. Autorka správně porozuměla potřebě zařadit do diplomové práce i individuální návrhy na reformu mateřské školy např. z pera I. Jarníkové, který vhodně kontrastuje se zápasy o změnu duálního školského systému v jednotný, ale i neobyčejnou aktuálnost tohoto návrhu.

Kapitola 4 sledující „Reformní snahy speciřicky zaměřené na předškolní pedagogiku v letech 1918 - 1938“ je neobyčejně cennou. Autorka přihlíží jak k Příhodovu, tak Uhrovu i Chlupovu návrhu, kteří všichni počítají s pozicí mateřské školy jako s nedílným článkem výchovně vzdělávací soustavy. Zvláště O. Chlup pak stojí za velmi radikálními požadavky vyjádřenými v návrhu samostatného zákona o mateřských školách z r. 1931, však nevstoupil v platnost jako zákonná norma. Autorka zajímavě ukazuje na odlišná pojetí mateřské školy (Příhoda versus Chlup), v nichž se odráží dozrívání celého sporu o školskou reformu. Je velmi chvályhodné, že je autorka staví do kontrastu: poukazuje tím na dodnes úplně neuzavřený spor, který stále v evropském kontextu hraje roli – tož význam a smysl dětství. Lze si s autorkou klást otázku, proč je možno tento spor až do současnosti považovat za neuzavřený a v čem je jeho podstata.

V. Mráčková prokazuje nejen schopnost pracovat s literaturou, ale i s primárními poznatky archivního charakteru a analyzovat je. Práce je neobyčejně kultivovaně formulována, její přednost je evidentně možno spatřovat v celkovém pohledu na vývoj školské problematiky sledovaného období a zvýraznění předškolní problematiky na jeho pozadí. Širší záběr obecné školské problematiky nepovažuji za chybu, ale vnímám ji spíše jako přednost. (Přesto však by

jistá redukce podrobností vytvořila ... (zejména v poměrně složité situaci školských návrhů)

Doporučuji, aby autorka vybrané části diplomové práce publikovala, neboť se závěry je vhodné seznamovat nejen učitelskou veřejností, ale i politickou reprezentací.

Při obhajobě doporučuji, aby autorka :

- 1) přiblížila odlišná pojetí mateřské školy v návrzích V. Příhody a O. Chlupa
- 2) naznačila, jak historie předškolních institucí umožňuje otevřít prostor pro porozumění současnosti a další předikci.

V Praze dne

3. 5. 2008

[Handwritten signature]